

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกศักดิ์ แก้วเทพ. พัฒนาการของความคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองหลังจากมาร์กซ์: บทสำรวจ
แนวคิดและงานเขียน. วารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง 2 : 69-95

กรรณิการ์ นิโรบล. ระบบศักดินาในไทยและยุโรป: ศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างทางสังคมและ
ลักษณะพัฒนาการ.

กลุ่มศึกษาปัญหาภาควิชา. วิกฤติการณ์อย่างไทย. กรุงเทพมหานคร: หจก.พันธมิตรปริทัศน์, 2525.
กิ่งแก้ว นิคมชา. การเจรจาข้อตกลงระหว่างไทยและอังกฤษ เกี่ยวกับหัวเมืองมลายู ใน
สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวระหว่าง พ.ศ. 2443 ถึง พ.ศ. 2452.

กิตติ ต้นไทย. คลองกับระบบเศรษฐกิจของไทย (พ.ศ. 2367-2453).

กุลลดา เกษบุญชู. ทุนนิยม: กำเนิดโลกาภิวัตน์. นิตยสารพบโลก 7 (พฤศจิกายน 2536):
28-37.

เกื้อกุล ยืนยงอนันต์. การพัฒนาการคมนาคมทางบกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-
เจ้าอยู่หัว.

ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. แลได้สี่ศวรรษ: ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และ
พัฒนาการทางการเมือง (ในช่วงเวลา 2490-2536). ใน การประชุมวิชาการ
ประจำปี 2536. หน้า 1-15. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2536.

นิตรทิพย์ นาดสุภา. วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

. แนวคิดนักทฤษฎีสังคมนานาชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์,
ม.ป.ป..

และ พรพิไล เลิศวิชา. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2537.

. เศรษฐกิจหมู่บ้านไทยในอดีต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2533.

- _____ . บ้านกับเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์,
2529.
- _____ . ลัทธิเศรษฐกิจการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- _____ . ประวัติศาสตร์การปฏิวัติอุตสาหกรรมเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2536.
- ชลดา ropic. ทาสกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325-
2448.
- ชวลีย์ ณ ถลาง. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างความสัมพันธ์ของหัวเมืองประเทศราชฝ่ายเหนือ
และฝ่ายใต้กับรัฐบาลไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. วิวัฒนาการเศรษฐกิจหมู่บ้านในภาคเหนือของประเทศไทย พ.ศ. 2394-2475.
- ณรงค์ นุ่นทอง. การปฏิรูปการปกครองมณฑลนครศรีธรรมราช ในสมัยพระยาสุโขมนัยวินิตเป็นข้าหลวง-
เทศาภิบาล (พ.ศ. 2439-2449).
- ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. นครศรีธรรมราชสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. ใน รายงานการสัมมนา
ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช. หน้า 290-295. กรุงเทพมหานคร:
วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2521.
- แถมสุข นุ่มนนท์. การทูตไทย สมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2528.
- ทวีศักดิ์ ล้อมลิ้ม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับหัวเมืองประเทศราชมลายู ใน
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2411).
- นครศรีธรรมราช, วิทยาลัยครู. ประวัติศาสตร์และโบราณคดีนครศรีธรรมราช. กรุงเทพมหานคร:
กรุงสยามการพิมพ์, 2529.
- _____ . ประเพณีพื้นบ้าน ตำนานสาร อาเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช.
นครศรีธรรมราช: ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช และศูนย์ประสานงาน
บริการสังคม วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2527.
- นพรัตน์ นุสธรรม. การปฏิรูปกฎหมายที่ดินในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.
- นันทิยา สว่างวุฒิชธรรม. การควบคุมกำลังคนในสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการจัดการเกณฑ์ทหาร
(พ.ศ. 2325-2448).

- นิตี เอียวศรีวงศ์ และศรีศักร วัลลิโภดม. ข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดช่วงเวลาของพัฒนาการทางวัฒนธรรม: กรณีทักษิณ. ใน พัฒนาการทางวัฒนธรรม: กรณีทักษิณ, หน้า 244-256. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2534.
- บุญรอด แก้วกัณฑ์. การเก็บส่วยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2411). ปก แก้วกาญจน์. การสร้างทางรถไฟสายใต้กับผลกระทบทางเศรษฐกิจและการเมือง ตั้งแต่ พ.ศ. 2452 ถึงปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
- ประชาสัมพันธ์, กรม. สภาพและความเป็นอยู่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พานิชสุภาพ, 2494.
- ประทีป ชุมพล, รองศาสตราจารย์. นครศรีธรรมราช ตำนาน โบราณคดี ประวัติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อดีต, 2536.
- ประนุช ทรัพย์สาร. วิวัฒนาการเศรษฐกิจหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พ.ศ. 2394-2475.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. เรื่องเล่าจากชาวใต้ ชุดที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2531.
- ประเวศ วะสี, ศ.น.พ.. วิกฤติหมู่บ้านไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2532.
- ป้วย อึ้งภากรณ์ และ สุภาพยสสุนทร. เศรษฐกิจแห่งประเทศไทย. พระนคร: สำนักพิมพ์ธรรมศาสตร์, 2499
- ปิยะฉัตร ปิตะวรรณ. ระบบไพร่ในสังคมไทย พ.ศ. 2411-2453. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- เปอร์รี่ แอนเดอร์สัน. วิพากษ์วิธีการผลิตแบบเอเชีย. แปลโดย จามะรี พิทักษ์วงศ์, ใน วารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง 4 (กรกฎาคม 2528): 1-40.
- พงษ์เนียน ทองพงษ์เนียน. การศึกษาเรื่องทาสในสมัยรัตนโกสินทร์.
- พรพิไล เลิศวิชา. สี่ริ้ว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2532.
- พรเพ็ญ อันตระกูล. การใช้จ่ายเงินแผ่นดินในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2435-2468).
- พรธงาม เเงาธรรมสาร. การปกครองหัวเมืองภาคใต้ทั้ง 7 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.

พรรณี อวนสกุล. กิจการเหมืองแร่ตีบุกกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจภาคใต้ประเทศไทย

พ.ศ. 2411-2474.

พวงเพชร สุรัตน์กุล. นโยบายการปฏิรูปการบริหารงานการคลังในสมัยพระบาทสมเด็จพระ

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 11

(ตุลาคม-พฤศจิกายน 2524): 44-49.

พอลดา แก่นแก้ว. ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนปากพนัง พ.ศ. 2439-2525.

พาสณา กิจถาวร. บทบาทของคณะสงฆ์ในเรื่องการศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-
เจ้าอยู่หัว.

ภัชราพร ช่างแก้ว. พุทธศาสนากับการก่อตัวของรัฐไทยแบบใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6.

ภารดี มหาจันทร์. รัตนโกสินทร์ยุคปรับปรุงประเทศ (พ.ศ. 2394-2475). พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

ภูวดล ทรงประเสริฐ. ทฤษฎีการก่อตัวทางเศรษฐกิจสังคมกับการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย

วารสารเศรษฐศาสตร์การเมือง. (มีนาคม-เมษายน 2524): 116-130.

_____. ทุนสังคมนิยม: การผูกขาดตลาดอย่างพาราและตีบุกไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพมหานคร: สถาบันเอเชียศึกษา, 2535.

ยศ สันตสมบัติ. จากวานรถึงเทวดา: มาร์กซิสต์และมานุษยวิทยามาร์กซ์.

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์. ภาษีกาการในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.

ลิขิต ชีรเวคิน, ศาสตราจารย์ ดร.. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

แล ดิลกวิทยรัตน์. ทฤษฎีสังคมกับประวัติศาสตร์หมู่บ้านในเอเชีย. วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทัศน์ 8

(กันยายน 2529): 13-15.

_____. วิธีการผลิตแบบเอเชียกับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์แห่งความต้อพัฒนาของ

สังคมไทย. วารสารธรรมศาสตร์ 9 (กรกฎาคม-กันยายน 2522): 87-89.

_____. เวียดนามกับวิธีการผลิตแบบเอเชีย. วารสารเอเชียปริทัศน์ 4 (มกราคม

2526): 1-15.

โรว์, เจมส์. จุดหมายเหตุเจมส์ โรว์. แปลโดย นันทา วรเนติวงศ์. กรุงเทพมหานคร:

กรมศิลปากร, 2519.

- วรภัคดีพิบูลย์, พระ. การเก็บเงินค่านา. วารสารสังคมศาสตร์ 3 (มกราคม 2508): 36-50.
- วรรณชลิย์ บุญมี. ความสัมพันธ์กับอังกฤษในบางลักษณะ สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-
เจ้าอยู่หัว: การป่าไม้และการเหมืองแร่.
- วิจิต กาฬกาญจน์. นโยบายการผลิตและการค้ายางพาราในภาคใต้ของไทย พ.ศ. 2444-2503.
- วิเชียร ณ นคร, สมพุทธ ชูระเจน, ชวน เพชรแก้ว, ฉัตรชัย สุกระภาญจน์ และ ปรีชา นุ่นสุข.
นครศรีธรรมราชของเรา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บางกอกสาส์น,
2523.
- วิรัตน์ ชีระกุล, บรรณาธิการ. ชีวิตไทยปาก্ষใต้. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช,
2521.
- วิวัฒน์ คติธรรมนิตย์, บรรณาธิการ. ความหลากหลายทางชีวภาพกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- ศรีนวล ศิริมิลินทร์. การปรับปรุงเศรษฐกิจของไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-
เจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2411-2453).
- ศิลปากร, กรม. พระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร, 2535.
- _____. รวมเรื่องเมืองนครศรีธรรมราช. ใน อนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ
พลเอก เจ้าพระยาบดินทรเดชาฯ (แย้ม ณ นคร). กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, 2505. (นายเปลื้อง ณ นคร แจ้งต่อกองวรรณคดี และ
ประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ขอให้เลือกเรื่องเกี่ยวกับเมืองนครศรีธรรมราชสำหรับ
พิมพ์แจกเป็นหนังสืออนุสรณ์).
- สงบ ส่งเมือง. ความสัมพันธ์ระหว่างราชธานีกับหัวเมืองนครศรีธรรมราช ในสมัยกรุงธนบุรีและ
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น.
- สมเกียรติ วันทะนะ. วิธีการศึกษาสังคมไทยของจิตร ภูมิศักดิ์. วารสารสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ 10 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2523): 1-13.
- สมาใจ ไพรจันธีระรัชต์. บทบาทของประเทสหราชอาณาจักรตะวันตกในการสร้างทางรถไฟของ
ประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช. ชีวิวัฒน์. กรุงเทพมหานคร:
องค์การค้าของคุรุสภา, 2504.

สมภพ มานะรังสรรค์. แนวโน้มพัฒนาการเศรษฐกิจไทยในช่วงก่อนและหลังการปฏิรูปการปกครอง
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สมยศ พุ่มหวั. พลวัตของสังคมเกษตรบริเวณเขตชายฝั่งอ่าวปากพนังจ. นครศรีธรรมราช.
วิทยาสารเกษตรศาสตร์. 14 (มกราคม-มิถุนายน 2536): 94-107.

สมสวาท ขวนไชยสิทธิ์. การปฏิรูปภาษีอากรในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.
สังคมศาสตร์, สมาคม. ทฤษฎีและวิธีการศึกษาเรื่องท้องถิ่น. จดหมายข่าว ปีที่ 8 (มกราคม-
มีนาคม 2529).

สิริลักษณ์ ศักดิ์เกรียงไกร. ต้นกำเนิดของชนชั้นนายทุนในประเทศไทย (พ.ศ. 2398-2453).
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2521.

สุทธิพันธ์ ชูทรานนท์. การจัดเก็บภาษีอากรและผลกระทบต่อสังคมไทย พ.ศ. 2416--2475.

สุธี ประศาสน์เศรษฐ. ทฤษฎีและแนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย. กรุงเทพมหานคร:
เศรษฐศาสตร์ปริทัศน์ 2 : 37-62.

สุภาพรณ ฌ บางช้าง, รองศาสตราจารย์ ดร.. พุทธธรรมที่เป็นรากฐานสังคมไทย ก่อนสมัยสุโขทัย
ถึงก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย
ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุภาภรณ์ ตัดเศลาภิษฐ์. บทบาทของเจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ที่มีต่อรัฐบาลกลางและ
หัวเมืองภาคใต้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและพระบาทสมเด็จพระ
พระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว.

สุมาลี บำรุงสุข. การรวบรวมรายได้แผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
(พ.ศ. 2416-2453).

สุรพงษ์ ชัยนาม. มารกัและสังคมนิยม. กรุงเทพมหานคร.

สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์. รากฐานแห่งชีวิต: วัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2533.

สุวิทย์ ทองศรีเกตุ. พิธีกรรมต่าง ๆ ในนครศรีธรรมราช ที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์.
ม.ป.ท.: ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2523.

สุวิทย์ ไพบยวัฒน์. วิวัฒนาการเศรษฐกิจชนบทในภาคกลางของประเทศไทย.

อคิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว.. สังคมไทยในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325-2416.

แปลโดย ประกายทอง สิริสุข, ม.ร.ว. และ พรรณี จัตรพลรักษ์. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

อัจฉรา กาญจนมัย. การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2394).

อัญชลี สุสายัณห์. ความเปลี่ยนแปลงของระบบไพร่และผลกระทบต่อสังคมไทยในรัชสมัยพระบาท-
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.

ภาษาอังกฤษ

Bottomore, Tom. A dictionary of Marxist thought. Oxford: Basil Blackwell
, 1983.

Hobsbawm, J., E. ed. Karl Marx Pre-Capitalist Economic Formations.
, 1964.

Krader, Lawrence. The Asiatic Mode of Production. Netherland: Van Gorcum &
Comp.B.V., 1975

Mandel, Ernest. The Formation of The Economic Thought of Karl Marx
1843 to Capital.

Sawer, Marian. Marxism and the Question of the Asiatic Mode of
Production. The Hague : Martinus Nijhoff, 1977.

Thorner, Danial. Shaping of the Modern India. New Delhi: Allied Publishers
Private, 1980.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

1. ชื่อ นามสกุล. ตำแหน่ง. อายุ. อาชีพ. ที่อยู่.
2. การตั้งถิ่นฐาน
 - ย้ายมาจากไหน
 - เป็นหมู่บ้านเก่า และมีอายุกี่ปี หรือสร้างใหม่
 - คนในหมู่บ้านอยู่กันเป็นกลุ่ม หรือกระจาย
 - แบบบ้านและวัสดุที่ใช้ในการสร้างบ้าน
 - สาเหตุที่สร้างแบบบ้าน มาจากสภาพภูมิประเทศ หรือภูมิอากาศ
3. สมัยปลูกเพื่อขายหรือ
 - อาชีพทำสวนอย่างเดียว หรือทำอย่างอื่น มีอะไรบ้าง
 - ทำสวนอะไร และชาวบ้านนิยมปลูกอะไรบ้าง
 - ลักษณะการทำสวน ปลูกเป็นระเบียบหรือกระจัดกระจาย
4. วิธีการปลูก
 - ปลูกแบบเร่งผลผลิตหรือแบบใด
 - วิธีการแบ่งผลผลิต
 - ผู้ที่ตัดสินใจในการเลือกวิธีปลูก
 - ชาวบ้านช่วยกันผลิต หรือมีการช่วยกันเก็บเกี่ยวหรือไม่
 - ต้องพึ่งน้ำคลอง, ฝน หรือชลประทาน
5. เครื่องมือในการผลิต
 - ใช้เครื่องมืออะไรบ้าง
 - มีการประดิษฐ์ขึ้นใช้เอง เพื่อสะดวกในการผลิตหรือไม่
6. เส้นทางในการเดินทางคมนาคม
 - ใช้พาหนะใดบ้าง
 - เส้นทางเป็นอย่างไร

- มีการเดินทางบ่อยหรือไม่ เป็นการเดินทางเกี่ยวกับเรื่องอะไร
 - การเดินทางแต่ละครั้งใช้เวลาานานเท่าใด
7. การขาดแคลนที่ดิน
- ที่ดินของป่มีหลักฐานหรือไม่
 - ที่ดินของชาวบ้านส่วนใหญ่มี่หลักฐานอะไร
8. ญาติพี่น้องที่อยู่ห่าง ๆ กันไป หรือไกล
- มีการไปมาหาสู่กันบ้างไหม
 - ไปมาหาสู่กันในโอกาสใด และช่วงใด
9. ความเชื่อถือในบรรพบุรุษ หรือนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์, เจ้าป่าเจ้าเขา
- ชาวบ้านมีความเชื่อในสิ่งเหล่านี้หรือไม่ เรื่องอะไรบ้าง
 - มีการบูชาอย่างไร
 - มักจะอธิษฐานในเรื่องใด
 - ปัจจุบันยังมีพิธีบูชากอยู่หรือไม่
10. ประเพณีและพิธีกรรม
- ปัจจุบันยังทำอยู่หรือไม่
 - มีพิธีกรรมหรือการละเล่นใดบ้าง และทำเพื่ออะไร
 - พิธีกรรมหรือการละเล่นใดบ้างที่หายไป และสาเหตุที่หายไป
11. การสร้างทางรถไฟ
- สามารถเอื้ออำนวยผลประโยชน์ต่อการทำสวนบ้างหรือไม่ เช่นอะไรบ้าง
 - ก่อนที่จะมีการสร้างทางรถไฟชาวบ้านเดินทางอย่างไร
12. การคมนาคมทางน้ำ
- มีคลองหรือแม่น้ำหรือไม่ เป็นลักษณะอย่างไร
 - เคยมีการขุดคลองเพิ่มหรือไม่, ทำเมื่อไร, ใครสั่งให้ทำ และชาวบ้านได้รับค่าแรงหรือไม่
 - คลองหรือแม่น้ำใช้ประโยชน์ในการคมนาคมหรือไม่
 - ชาวบ้านมีเรือทุกบ้านหรือไม่ ลักษณะและขนาดของเรือเป็นอย่างไร
 - มีแจก, จิน น้าของมาขายบ้างหรือไม่ และปัจจุบันยังมีอยู่หรือไม่ เป็นสินค้าอะไร
 - ปัจจุบันคลองหรือแม่น้ำได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง

13. การนำสินค้ามาขายของพวกจีน, แชก (อินเดีย, มุสลิม) และพ่อค้าต่างชุมชน
- สินค้าที่นำมาขายเป็นพวกอะไร
 - การขนส่งอย่างไร และใช้เส้นทางใด
 - พวกนี้มีจำนวนเท่าใด
 - มีการนำสินค้ามาขายบ่อยหรือไม่
14. ในอดีตมีการออกไปทำอาชีพอื่นนอกหมู่บ้านบ้างหรือไม่ ดังตัวอย่างเช่น
- การหาแร่
 - การจับปลา
 - การทำนา
 - การรับจ้าง
15. การอพยพของชาวบ้าน
- ชาวบ้านเคยมีการอพยพครั้งใหญ่ ๆ ทั้งเข้าและออกหรือไม่
 - ใครเป็นผู้อพยพ และไปที่ใด
 - สาเหตุของการอพยพคืออะไร และเกิดขึ้นบ่อยหรือไม่
16. การทอผ้า
- มีการทอผ้าในหมู่บ้านหรือไม่ ถ้ามี วัสดุวัตถุดิบอะไร นำวัตถุดิบมาจากที่ใด และลายผ้าเป็นอย่างไร
 - มีการเปลี่ยนแปลงของลายผ้าหรือไม่ ถ้าเปลี่ยนเป็นเพราะสาเหตุใด
 - ปัจจุบันเลิกการทอผ้าไปหรือยัง ถ้าเลิกเพราะสาเหตุใด
17. ตลาด
- ในอดีตมีตลาดหรือไม่ ถ้ามีมีอยู่ที่แห่ง
 - ปัจจุบันมีตลาดอยู่ที่แห่ง ขายของมากหรือไม่ ขายอะไรเป็นส่วนใหญ่
 - ใครเป็นผู้ขาย และผู้ซื้อ มีผู้ซื้อจำนวนมากหรือไม่
 - มีตลาดนัดหรือไม่ และจัดขึ้นเมื่อไร
18. เรือเหิน
- ผู้จักเรือเหินหรือไม่
 - ใครเล่าให้ฟัง
 - ปัจจุบันยังมีเรือเหินหรือไม่ เพราะอะไร

19. ไพร่ทาส

- รู้เรื่องไพร่ทาสหรือไม่
- มีการเลิกไพร่ทาสไปเมื่อใด ทำให้มีผลอย่างไรบ้าง

20. ผลกระทบของสงครามโลก ในด้านต่าง ๆ

- ผลกระทบในด้านอาชีพของชาวบ้าน
- ผลกระทบในด้านสังคม
- ผลกระทบในด้านวัฒนธรรม
- ผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้าน

21. การเรียนหนังสือ

- สมัยก่อนมีการเรียนหนังสือหรือไม่
- ถ้ามี มีการเรียนที่ใด และใครเป็นผู้สอน
- ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางการเรียนหนังสือไปจากเดิมหรือไม่ และเมื่อใด

22. เหตุการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในหมู่บ้าน

- ผลกระทบที่ได้รับจากภัยธรรมชาติมีประโยชน์ หรือโทษอย่างไรบ้าง
- เกิดขึ้นบ่อยหรือไม่

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

เทปสัมภาษณ์ ปี 2525

1. นายชำนาญ หมาดห้ำ 62 ปี
67 ม. 7 บ้านหน้าทัพ ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา
2. นายอี โต๊ะหน้อย 83 ปี
94 ม. 7 บ้านหน้าทัพ ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา

สัมภาษณ์ครั้งที่ 1

1. นายเฒ่า สีลาอ่อน 51 ปี อาชีพ ประมง 25 สิงหาคม 2536
434/2 ม.16 ต.สีชล อ.สีชล
2. นายจัน หงษ์เกิด 75 ปี อาชีพ ชาวนา 25 สิงหาคม 2536
28 ม.6 ต.บ้านเพ็ง อ.ปากพนัง
3. นางปลุก ทำจิตต์ 71 ปี อาชีพ ประมง 25 สิงหาคม 2536
508 ม.16 ต.สีชล อ.สีชล
4. นายช่วง ชลสินธุ์ 89 ปี อาชีพ ทานา 25 สิงหาคม 2536
7 ม.7 ต.สีซิด อ.สีชล
5. นายพั่ว ใจอารีย์ 84 ปี อาชีพ ทานา 25 สิงหาคม 2536
1 ม.5 ต.ทุ่งปรัง อ.สีชล
6. นายวิญญู ใจอารีย์ 34 ปี 25 สิงหาคม 2536
1 ม.5 ต.ทุ่งปรัง อ.สีชล
7. นายบุญโรจน์ ใจอารีย์ 53 ปี อาชีพ ทานา 25 สิงหาคม 2536
289 ม.1 ต.สีชล อ.สีชล
8. นายสมหวัง กัลป์ 51 ปี อาชีพ ทำสวน 26 สิงหาคม 2536
127 ม.1 บ.สวนตอ ต.ก้านพงเขา อ.เมือง
9. นายชื่น มานพวงษ์ 88 ปี อาชีพ ทำสวน 26 สิงหาคม 2536
28 ม.1 ต.ก้านพงเขา อ.เมือง

10. นายสวัสดิ์ จิตวิบูลย์ 85 ปี อาชีพ ทาสวน 26 สิงหาคม 2536
127 ม.5 ต.ท่าดี อ.ลานสกา

สัมภาษณ์ครั้งที่ 2

1. นายสัมพันธ์ คำทอง 60 ปี อาชีพ ทานา 29 พฤศจิกายน 2537
230 ม. 4 ต.ท่าजूว อ.เมือง
2. นายแกล้ว อนันตราช 68 ปี อาชีพ ทาสวน 30 พฤศจิกายน 2537
132 ม. 1 ต.พรหมโลก อ.พรหมคีรี
3. นายภาณุ ทุงสว่าง 21 ปี นักศึกษาวิทยาลัยครูนครฯ 30 พฤศจิกายน 2537
ต.พรหมโลก อ.พรหมคีรี
4. นายเพ็ญ ถาวรมาศ 73 ปี อาชีพ ทาสวน 30 พฤศจิกายน 2537
ม. 2 ต.พรหมโลก อ.พรหมคีรี
5. นายรวย ช้างกลาง 64 ปี อาชีพ ทาสวน 30 พฤศจิกายน 2537
40 ม. 2 ต.ท่าดี อ.ลานสกา
6. นายสว่าง จงรักดี 54 ปี อาชีพ กำนัน 30 พฤศจิกายน 2537
58/2 ม. 5 ต.กาโรน อ.ลานสกา
7. นางปี่ สุภวิศ 84 ปี อาชีพ ทาสวน 30 พฤศจิกายน 2537
14 ม. 5 ต.คีรีวง อ.ลานสกา
8. นายเอี่ยม ยอดวิจารณ์ 74 ปี อาชีพ ทาสวน, ทานา 30 พฤศจิกายน 2537
5 ม. 2 ต.ท่าดี อ.ลานสกา จบประถม 6
9. นายท่วน ประกอบบุญ 72 ปี อาชีพ เจ้าของโรงสียนต์ 1 ธันวาคม 2537
170 ม. 6 ต.การะเกด อ.เชียรใหญ่
10. นายเอี่ยม ประสพสุข 76 ปี อาชีพ เจ้าของโรงสีไฟ 1 ธันวาคม 2537
014 ต.เชียรใหญ่ อ.เชียรใหญ่
11. นายเสริญ อยู่แห้ง 37 ปี อาชีพ ทาประมงขนาดเล็ก 2 ธันวาคม 2537
278 ม. 2 บางศรีจันทร์ ต.ปากพื้งฝั่งตะวันออก อ.ปากพื้ง

12. นายดำ พูลสวัสดิ์ 55 ปี อาชีพ ท้าประมงขนาดเล็ก 2 ธันวาคม 2537
206 ม. 2 บางศรีจันทร์ ต.ปากพ่องฝั่งตะวันออก อ.ปากพ่อง
13. นายโสบ เดชรัด 58 ปี อาชีพ ท้าประมงขนาดเล็ก 2 ธันวาคม 2537
215/5 ม.ต้นหาด ต.ปากพ่องฝั่งตะวันออก อ.ปากพ่อง
14. นางล้วนเอก กิ่งสนั่น 68 ปี อาชีพ เจ้าของเรือประมงน้ำลึก 2 ธันวาคม 2537
018/1 ถ.บางวัง ต.ปากพ่องฝั่งตะวันออก อ.ปากพ่อง
15. นายสุนทร กิ่งสนั่น 45 ปี อาชีพ เจ้าของเรือประมงน้ำลึก 2 ธันวาคม 2537
เจ้าของหจก.ปลาปากพ่อง
018/1 ถ.บางวัง ต.ปากพ่องฝั่งตะวันออก อ.ปากพ่อง
16. นายชัยพงษ์ โจนมาก อาชีพ ผู้ดำเนินการประมุลปลา 2 ธันวาคม 2537
องค์การสะพานปลา จ.นครศรีธรรมราช
17. นางประพิศ หวังจันทร์ 64 ปี อาชีพ ทานากุ้ง 2 ธันวาคม 2537
168 ถ.พานิชย์สัมพันธ์ ต.ปากพ่องฝั่งตะวันออก อ.ปากพ่อง
18. นายอานาจ สุขห่อ 22 ปี อาชีพ ท้าประมง 4 ธันวาคม 2537
2 ม. 1 ต.ปากพ่องฝั่งตะวันตก อ.ปากพ่อง
19. นายสุชาติ จันทรแก้ว 36 ปี อาชีพ ครู 4 ธันวาคม 2537
88 ม. 10 ต.ช้างกลาง อ.ฉวาง
20. นายบุญฤทธิ์ สุวรรณภักดิ์ 39 ปี อาชีพ เจ้าหน้าที่เรือจน่า 4 ธันวาคม 2537
201 ม. 5 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์
21. นายสุวิทย์ สุวดี 36 ปี อาชีพ ขับรถรับจ้าง 4 ธันวาคม 2537
10 ม. 1 ต.แหลมตะลุมพุก อ.ปากพ่อง
4/301 ม.การเคหะโครงการ 2 ถ.พัฒนาการคูขวาง ต.วนเมือง อ.เมือง

สัมภาษณ์ครั้งที่ 3

1. นายสุพจน์ รุจิวิชัยกุล 70 ปี อาชีพ ห่อค้ำในเมือง 26 มกราคม 2538
1763/5-8 ถ.เจ้าเจริญวิถี ต.ท่าวัง อ.เมือง

2. นางนกุล คำสุข 50 ปี อาชีพ ทานา ชายฝึก 26 มกราคม 2538
111 ม.10 ต.เปลี่ยน อ.สีชล
3. นายภูเมธ คำพัฒนาภูมิ อาชีพ หก.สหจักรกล 26 มกราคม 2538
1289 ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง
4. นายอานวย ชัยสาคร 48 ปี อาชีพ ประมงขนาดเล็ก 27 มกราคม 2538
185 ม.7 บ้านนาสาร ต.หน้าستن อ.หัวไทร
5. นายพรณ วรรณกิจ 60 ปี อาชีพ ประมงมุสลิม 27 มกราคม 2538
68/8 ม.7 บ้านนาสาร ต.หน้าستن อ.หัวไทร
6. นายผ่อง มีทองขาว 61 ปี อาชีพ ประมงไทยพุทธ 27 มกราคม 2538
283 ม.8 บ้านเกาะยาว ต.หน้าستن อ.หัวไทร
7. นายเสียบ บุญบำรุง 51 ปี อาชีพ ทำสวน 28 มกราคม 2538
105 ม.3 ต.เขาแก้ว อ.ลานสกา
8. นายนอง เทพี 69 ปี อาชีพ สวนยาง 30 มกราคม 2538
127 ม.4 ต.ควนขัน อ.ฉวาง
9. นางเสาวณีย์ กลายแก้ว 58 ปี อาชีพ สวนยาง 30 มกราคม 2538
83 ม.7 ต.ยางค่อม อ.พิปูน
10. นายฉลอง บุญเกื้อสงค์ 65 ปี อาชีพ สวนยาง 30 มกราคม 2538
109 ม.8 บ้านนาแว อ.ฉวาง
11. นายศิริพงษ์ สุขอนันตธรรม 43 ปี หัวหน้างานการส่งเคราะห์ 30 มกราคม 2538
องค์การส่งเคราะห์สวนยาง
298 ม.2 ต.ฉวาง อ.ฉวาง
12. นายเจียม ธรฤทธิ์ 55 ปี อาชีพ พ่อค้าเขตตลาดทานพอ 30 มกราคม 2538
138 ม.3 ต.ไม้เรียง อ.ฉวาง
13. นายคานิง ธรฤทธิ์ 58 ปี อาชีพ สวนผลไม้ สวนยาง 30 มกราคม 2538
082 ม.8 ต.ไม้เรียง อ.ฉวาง
14. นางเรณาม รัตหาค 56 ปี อาชีพ ประมงขนาดเล็ก 31 มกราคม 2538
34/4 ม.6 ต.ท่าเสา อ.ท่าเสา

15. นางกิ่งกาญจน์ รามา 45 ปี อาชีพ ประมงขนาดเล็ก 31 มกราคม 2538
221/1 ม.15 ต.ท่าสาลา อ.ท่าสาลา
16. นายสุรินทร์ ใต้หมาด 71 ปี อาชีพ ประมงขนาดเล็ก 31 มกราคม 2538
34/4 ม.6 ต.ท่าสาลา อ.ท่าสาลา
17. นายชำนาญ หมดหล้า 75 ปี อาชีพ ทาสวน ชุมชนประมง 31 มกราคม 2538
67 ม.14 บ้านหน้าทัพ ต.ท่าสาลา อ.ท่าสาลา
18. นายอานาจ สุขห่อ 22 ปี อาชีพ ทาประมง นักศึกษา 31 มกราคม 2538
2 ม. 1 ต.ปากพ่องฝั่งตะวันตก อ.ปากพ่อง
19. นายวิวัฒน์ ศรีไตรรัตน์ 21 ปี อาชีพ สวนยาง นักศึกษา 31 มกราคม 2538
50 ม.4 ต.ท่าพญา อ.ปะเหลียน จ.ตรัง
20. นายเล็ก ธานีรัตน์ 62 ปี อาชีพ พ่อค้าชุมชนการค้าบริเวณ 2 กุมภาพันธ์ 2538
สถานีรถไฟชุมทางเขาชุมทอง
135 ม.2 ต.ควนเกย อ.ร่อนพิบูลย์
21. นายสมรพี เลหาวิจิตร 65 ปี อาชีพ พ่อค้าชุมชนการค้าบริเวณ 2 กุมภาพันธ์ 2538
เชิงเขาท่าแร่
101 ม.12 ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์
22. นางบัวหนาย แซ่ตัน 54 ปี อาชีพ บุตรเจ้าของโรงแรมบริเวณ 2 กุมภาพันธ์ 2538
ชุมชนการค้าสถานีรถไฟทุ่งสง
66 ม.6 ต.ปากแพรก อ.ทุ่งสง
23. นายจรูญ จินดาโชติ 68 ปี อาชีพ บุตรพนักงานรถไฟ 2 กุมภาพันธ์ 2538
60 ม.6 ต.ปากแพรก อ.ทุ่งสง
24. นางนงคราญ หิรัญวัฒนศิริ 65 ปี อาชีพ บุตรผู้รับเหมาช่าง 2 กุมภาพันธ์ 2538
สร้างทางรถไฟสายใต้
29 ม.6 ต.ปากแพรก อ.ทุ่งสง
25. นายบพิตร เพชรชู 65 ปี อาชีพ ครู ทานา รับซื้อยาง แร่ 4 กุมภาพันธ์ 2538
99 ม.1 ต.เขาไฉย(ฉลอง) อ.สิชล

26. นางฉวี ทองแถม 62 ปี อาชีพ หาแร่ ทาสวน 4 กุมภาพันธ์ 2538
50 ม.5 ต.เขาน้อย(ฉลอง) อ.สีชล
27. นายนิเวศน์ มัชฌิมเศรษฐ อาชีพ ผู้จัดการธนาคาร 5 กุมภาพันธ์ 2538
บุตรแม่ค้าขายผัก
28. นายชวลิต อังคารวิทยากร อาชีพ นักวิชาการท้องถิ่น 5 กุมภาพันธ์ 2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายพูนศักดิ์ ธานีกรประดิษฐ์ เกิดวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ.2512 ที่อำเภอห้วยขวาง
จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ ในปีการศึกษา 2534 และเข้าศึกษาต่อ
ในหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหบัณฑิตที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2535

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทาลัย